

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Art. I. An & quas notas habeat vera Christi Ecclesia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

Romana fuit Ecclesia, quam adeo impugnarunt Gentiles, à qua discesserunt heretici, quæ fuit semper prædicata in plerisque Provincijs mundi, imò & recepta in innumeris, adeoque ubique cognita, ac perpetuo visibilis existit. Quod autem fuerit infallibilis, patet tum ex eo, quia nullus error cum ve-

ritate ipsi imputari potest, tum quia aliquando saltem, etiam juxta Adversarios, fuit vera Christi Ecclesia, consequenter infallibilis: si autem fuit aliquando vera, semper fuit, cum porta inferi non possint prevalere adversus eam. Mat. 16.

CAPUT II.

De Notis, ex quibus vera Christi Ecclesia discernatur à falsis Sectis.

ARTICULUS I.

An & quas notas habeat vera Christi Ecclesia?

SUMMARIUM.

1. 2. Quid sit nota vera Ecclesia, & quas condiciones habere debeat. 3. 4. Alia nota est Negativa, alia Affirmativa, qua discerni possit vera Ecclesia à sectis falsis Christianorum. 5. Quas notas assignaverint alij, præsertim Bellarminus. 6. Nobis placet præcipue hæc quatuor adducere, scilicet unitatis, sanctitatis, universalitatis, & anti-	quitatis; ad quas tamen adhuc alias reducimus. 7. Necessè est, ut Ecclesia vera habeat notas aliquas clarè sui distinctivas à sectis falsis. 8. 9. Inter eas sunt vel maxime unitas, sanctitas, universalitas, antiquitas, & cum his connexa, quas etiam Lutherani admittere debent. 10. 11. 12. Solvuntur Objectiones.

Sciendum 1. per notas (seu signa) vere Ecclesie intelligi ea, ex quibus Ecclesia vera possit discerni ab omni secta falsa, seu quæ sint apta ducere in

cognitionem vere Ecclesie; nam signum in genere dicitur esse id, quod ducit vel ducere potest in cognitionem alterius. Unde

B b 3

Scien-

2. Sciendum 2. Ad veram & proprie dictam notam requiri 1. ut sit notior, quam id, cuius est nota vel signum. 2. Ut sit propria illi rei, cuius est signum, & non communis alijs rebus; nam accidentia communia non possunt ducere in notitiam certæ rei: sic malè daret pro signo distinctivo Petri ab alijs hominibus, dicendo, Petrum esse, qui habet duos oculos, duas manus &c. 3. Ut sit inseparabilis à re significata, saltem si sit nota adæquata. Sic pariter signa veræ Ecclesiæ debent 1. esse notiora, quam sit ipsa Ecclesia vera. 2. Propria veræ Ecclesiæ, & sectis falsis non communia, saltem si simul sumantur; quamvis enim singula convenire debeant veræ Ecclesiæ, non tamen singula seorsum debent esse propria quarto modo, hoc est, convenire omni, soli, & semper, licet simul sumpta debeant ita esse propria, & soli Ecclesiæ veræ convenire. 3. Inseparabilia à vera Ecclesia, iterum saltem simul sumpta.
3. Sc. 3. Alias notas Ecclesiæ vocari negativas, alias affirmativas: *negativæ* sunt, in quibus argumentari solum negativè possumus, v.g. hoc modo: ista Ecclesia non est una & concors in suis dogmatis: ergo non est vera. *Affirmativæ*, in quibus valet argumentum affirmativum v.g. hoc modo: ista Ecclesia est sancta: ergo est vera. Nam sanctitas non potest convenire falsæ sectæ, fortè tamen concordia in dogmatis &c. Aliquæ ex his (etiam seorsum sumptæ) sunt propria veræ Ecclesiæ quarto modo: alia autem sunt tales, s. simul sumantur cum reliquis.
- Sc. 4. Hic loci solum afferendas esse illas notas, quæ veram Ecclesiam distinguunt ab omni alia secta *Christianorum*; quippe signa & notas illas, per quas discerni debet à sectis non Christianorum, puta Gentilium, Judæorum, & Paganorum, adduximus de Divinitate Christi.
- Sc. 5. Varias à Catholicis assignari notas veræ Ecclesiæ, & nunc plures, nunc pauciores, pro ratione scilicet instituti sui. Thomas Bozius Congregationis Oratorij Presbyter assertit & deducit 99. signa seu notas veræ Ecclesiæ, Bellarminus 15. nimirum sequentes. Prima est ipsum nomen *Catholicum*. 2. Antiquitas. 3. Duratio nunquam interrupta. 4. Multitudo & varietas credentium. 5. Successio Episcoporum in Romana Ecclesia ab Apollolis deducta usque ad nos. 6. Conspiratio in doctrina cum Ecclesia Antiqua. 7. Unio membrorum inter se, & cum Capite, Romano Pontifice. 8. Sanctitas doctrinæ. 9. Efficacia doctrinæ, utpote convertentis animas. 10. Sanctitas vitæ Auctorum, sive primorum Patrum nostræ Religionis. 11. Gloria miraculorum. 12. Lumen Propheticum. 13. Confessio Adversariorum. 14. Infelix oppugnantium Ecclesiam exitus. 15. Felicitas divinitus collata propugnatoribus Ecclesiæ. Alij brevitatibus studiosi celebriores Ecclesiæ notas ad quatuor, easque magis splendidas & generales reducunt, scilicet unitatem, sanctitatem,

tem, universalitatem, & antiquitatem, in Concilio & Symbolo Nycano expressas, ubi jubemur credere, *unam, sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam*. Sanctitatem & Universalitatem docet ipsum quoque Symbolum Apostolicum, in quo credimus *sanctam Ecclesiam Catholicam*; Catholica autem idem est ac Universalis.

6. Sc. 6. Etiam nobis constitutum esse memoratas quatuor notas, tanquam insigniores, & reliquarum fontes, deinceps persequi, ita tamen, ut ad singulas adjiciamus unam vel alteram, magis cognatam, majoris claritatis & soliditatis gratia. Sic ad notam *Unitatis* addemus notam necessarij Judicis Contraversarum fidei. Ad notam *Sanctitatis* notam Miraculorum. Ad notam *Universalitatis* notam conversionis Gentilium. Ad notam *Antiquitatis* notam, originis. Id adhuc observa quod nota Antiquitatis, qua indicatur in Symbolo Nicano per vocem *Apostolica*, preferenda nobis videatur, & ipsi, qui instruuntur pro fide Catholica, primo loco proponenda, tum quia admodum facilis est captu, tum quia admodum clarè convincit, tum quia lumen Naturæ dicat, ut initio statim rerum investigetur origo.

7. Dico 1. Vera Christi Ecclesia debet habere aliquas notas, ex quibus dignoscatur ab omnibus falsis sectis, ac reddatur evidenter credibilis. Probatu-
r facillè. Omnes obligantur credere Ecclesiam, eique se adjungere sub pœna æterni exitij, ut fatentur Adversarij: atqui nisi Ecclesia haberet tales notas, ex quibus dignosci posset à fal-

sis sectis, nemo posset eam credere, & se illi adjungere, utpote incognita; neque teneretur id facere, nisi ipsi redderetur evidenter credibilis tum absolute, tum respectivè, seu habito respectu ad alias sectas, ejusmodi signis destitutas. Unde iterum Invisibilis Protestantium Ecclesia omnium risui exponitur; si enim habere debeat notas distinctè vas, per quas discerni possit ab hominibus à falsis sectis, quomodo hominibus potest esse ignota, & incognoscibilis?

Confirmatur. Sicut in Naturalibus essentia rerum nobis non immediate innotescunt per se ipsas, sed per certas proprietates exterius sese prodentes: ita multo magis essentia rerum supernaturalium, inter quas etiam est vera Christi Ecclesia, non nisi per certas proprietates, & notas, exterius sese prodentes, nobis innotescunt. Cæterum dixi in assertione, *evidenter credibilis*, non *evidenter vera*; cum ingens inter hæc duo discrimen intercedat: evidenter verum dicitur illud, quod vel in se vel in suis principijs videtur clarè; evidenter credibile dicitur id, quod nec in se nec in suis principijs videtur clarè, habet tamen tot ac tanta motiva & testimonia, ut quilibet vir sapiens merito credere possit ac debeat, & fidem prudenter negare nequeat. In exemplo, si Judex proprijs oculis clarè videat, aliquem occidi, habet evidentiam veritatis: si autem ipse non videat, sed habeat 20. vel 30. viros gravissimos, qui testantur se vidisse hominem occidi, Judex habet evidentiam credibilitatis. Quæ sunt evidenter vera, proprie non possunt credi sub ratione evidentia; cum

cum fides sit de rebus *non apparentibus*, ut ait Apostolus. Quæ sunt evidenter credibilia, possunt & debent credi, cum Deus non possit permittere tantam apparentiam, quæ faciat objectum evidenter credibile, quin ipse loquatur, & tale objectum revelet. Sic etiam non potest permittere, ut Ecclesia falsa ijs notis conspicua sit, ut reddatur evidenter credibilis absolute & respectivè; quia sic ipse deciperet homines, ad ea credenda obligatos, quæ per motiva credibilitatis sunt evidenter credibilia, & digna assensu.

7. Dico 2. Hæ quatuor Notæ, Unitas, Sanctitas, Universalitas, Antiquitas (consequenter & aliæ cum his connectæ) debent etiam à Lutheranis admitti. Probatum 1. A Lutheranis admittitur Symbolum Apostolicum, item Symbolum Nicænum, quia statim in primo art. Augustinæ Confessionis reverentur auctoritatem Concilij Nicæni, in quo factum est Symbolum: atqui in his duobus Symbolis continentur hæ quatuor notæ, in Nicæno quidem omnes, quia sic habet: *credo unam, sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam*; in Apostolico duæ, quia sic habet: *credo sanctam Ecclesiam Catholicam*: ergo hæ quatuor notæ etiam à Lutheranis admitti debent. Confirmatur. In art. 7. Conf. Aug. Lutherani docent, *quod una sancta Ecclesia perpetuo mansura sit*: ergo fatentur, veram Christi Ecclesiam debere esse *unam, sanctam, & Apostolicam*; si enim *perpetuo manere* debeat, utique ab Apostolis usque nunc manere debuit, & deniceps per-

servare debet. Quod autem Ecclesiam veram fateantur debere esse *Catholicam*, colligitur ulterius ex art. 21. ubi dicunt, in sua doctrina nihil esse, quod à Scripturis discrepet, vel ab Ecclesia *Catholica*.

9. Probatum 2. ex ratione. Vera Christi Ecclesia debet habere aliquas notas distinctivas à falsis sectis, ut patet ex assertione præcedente, & ex Providentia Divina, ad quam spectat providere de medijs, quibus perveniri possit ad veram Ecclesiam. Atqui per has quatuor notas vera Christi Ecclesia optimè distingui & discerni potest à falsis Christianorum sectis: ergo has quatuor notas debet habere: ergo ab omnibus admittendæ sunt. Mi. prob. quia unitas in doctrina, sanctitas tum doctrinæ tum morum, universalitas seu diffusio per totum orbem, & successio continua à temporibus Apostolorum habent illas condiciones, quas supra requisivimus ad utiles notas Sciendo 2. nam imprimis sunt certiores & notiores, quam ipsa vera Ecclesia. Deinde sunt propriæ soli Ecclesie veræ, saltè si simul summantur; imò sanctitas, etiam seorsim, uti & origo, & successio Apostolica, sunt propriæ soli.

Demum quod sint, etiam singulæ seorsim, inseparabiles à vera Christi Ecclesia, probatur sigillatim. 1. De *Unitate* doctrinæ: evidens est, Deum non esse Deum dissensionis, sed unitatis, Spiritum S. non esse Spiritum contradictionis, sed veritatis, & Regnum in se divisum stare non posse: atqui vera Ecclesia est à Deo, regitur à Spiritu S. est Regnum

à Christo fundatum, ut fatentur Adversarij: ergo evidens est, Ecclesiam debere esse unam in doctrina: non discordem, non divisam in se. 2. De *Sanctitate* doctrina. Evidens est, Deum nihil impium docere & precipere posse: sed potius omnem ejus doctrinam esse puram, sanctam, & ad virtutes exstimulantem, unde & Sanctitas morum promanat: atqui doctrina Ecclesiae, prout & ipsa Ecclesia, debet esse à Deo, cum vera Religio, ejusque dogmata, & praecepta debeant esse revelata à Deo, ut alibi dictum est, & Lutherani non negant: ergo evidens est, Ecclesiam debere esse sanctam in doctrina; consequenter & in membris, saltem quibusdam, ut dicitur de nota Sanctitatis. 3. De *Universalitate* quoad locum: evidens est, illam Ecclesiam debere esse Catholicam, seu universalem, hoc est, diffusam per totum orbem, quam omnes tenentur amplecti, & extra quam non est salus: sed veram Christi Ecclesiam tenentur omnes sequi, & extra illam non est salus, ut iterum fatentur Adversarij: ergo evidens est, veram Christi Ecclesiam debere esse universalem quoad locum. 4. De *Antiquitate*: evidens est, veram Christi Ecclesiam debere proficisci à Christo: atqui non provenit à Christo, nisi sit antiquissima, durans à Christi & Apostolorum temporibus usque ad nos; quae enim postea exortae sunt, non à Christo fundatae sunt, sed ab hominibus; à Christi Ecclesia discedentibus; à quibus & nomen acceperunt, uti Ariana ab Ario, Pelagiana à Pelagio, Lutherana à Lutero, Calviniana à Calvino &c. et

R. P. Pichler Theol. Polemicæ.

go evidens est, veram Christi Ecclesiam debere esse antiquissimam & Apostolicam.

Ob. 1. Vera Christi Ecclesia juxta 10.
Catholicos debet esse visibilis, non minus ac Imperium Romanum, Regnum Galliae, aut Respublica Veneta visibilis est: sed ad dignoscendum Romanum Imperium, Rempublicam Venetam &c. non necessariae sunt ullae notae: ergo nec ad dignoscendam veram Ecclesiam. R. 1. D. M. est visibilis quoad professionem fidei. C. M. quoad ipsam fidem internam, seu quoad ipsam veritatem fidei, & Sacramentorum. N. M. Cum igitur haec veritas fidei & Sacramentorum non videatur evidenter, sed credatur, debet reddi evidenter credibilis per certa signa, sicut essentiae rerum naturalium, v. g. animal rationale non videtur in se, sed solum in proprietatibus illius, & effectibus tanquam in signis. Ceterum forma essentialis Ecclesiae non est illa ipsa, per quam singuli fideles constituuntur, nimirum fides interna; sed quia Ecclesia quae talis (sicut omnis ordinata congregatio) est totum relativum, ejus forma non potest esse absoluta, sed debet esse respectiva, nimirum *Unio* illa, fundata in singulis hominibus, eandem fidem, Sacramenta, & Pastorem profitentibus: quae forma essentialis non est invisibilis, licet forma, per quam singuli fideles in ratione veri fidelis tanquam partis Ecclesiae constituuntur, sit invisibilis, nimirum vera fides; quae tamen fit sensibilis per externam professionem: quatenus igitur plures in hac professione ex-

C.

terna

terna conspirant, ipsa forma essentialis Ecclesie; nempe ista adunata professio, seu unio profitentium, est sensibilis. R. 2. N. m. Eriam si Imperium Romanum, Respublica Veneta &c. sit visibilis, tamen habet, & habere debet suas notas, & characteres distinctivos ab alijs hominum ceteribus, cujusmodi characteres sunt locus, nomen, sigillum, professio, & studia externa, quibus membra se invicem juvant &c.

31. Ob. 2. Notæ, per quas discernenda est vera Ecclesia, debent esse propria & essentialis: sed illæ quatuor, quas adduximus, non sunt propria & essentialis, sed communes & accidentales; nam unitas in doctrina, diffusio per totum orbem &c. potest esse communis cum secta falsa, & vicissim Ecclesia vera potest esse, quin sit diffusa per totum orbem &c. ergo. R. 1. D. M. debent esse propria, simul sumptæ C. M. singula seorsum N. M. Item debent esse essentialis, hoc est, inseparabiles. C. M. debent esse ita essentialis, & intrinsecæ, sicut proprietates quarto modo v. g. risibilitas in homine. N. M. & sic distincta m. N. C. R. 2. T. M. N. m. *Propria* soli vera Ecclesie sunt imprimis omnes simul sumptæ, deinde aliqua etiam seorsum sumptæ, ut esse sanctam, esse Apostolicam &c. Demum etiam singula seorsum; cum impossibile sit, ullam sectam falsam tali unitate, & tali per orbem propagatione &c. præditam esse, quali defecto conspicua est vera Ecclesia, nimirum Romana; eod quod ejus unitas sit per totum orbem, perpetua, & proveniens ab uno Capite, controversiarum infallibili Judice: dif-

fusio autem per totum orbem sit facta non sine magnis prodigijs, contra ritum Gentilium scelerate, Orci potentia, perverse naturæ genio, sine vi, sine armis, sine alijs humanis adminiculis &c. *Essentialis*, hoc est, inseparabiles esse à vera Ecclesia tam omnes, quam singulas, probant nostra argumenta, præsertim ex Symbolo Apostolico, & Nicæno desumpta; quamvis enim dempto decreto Divino, & abstrahendo à revelatione Divina, posset fortè vera Ecclesia non diffundi per totum orbem, hodie tamen ex revelatione Divina constat, veram Ecclesiam debere esse *Catholicam* &c.

12. Dices. In Symbolo Apostolico non reperitur vox *Catholicam*: ergo. R. N. A. Nam Symbolum Apostolicum ex perpetua Traditione Ecclesie in art. 9. ita sonat: *Sanctam Ecclesiam Catholicam* (subintellige *credo*) ein heilige Allgemeine Kirch. Correspondet textus Grecus, versiones omnes cum SS. PP. Unicus Lutherus, videns suam novitiam sectam non posse vocari Catholicam, hoc est, Universalem quoad doctrinam, locum, tempus, & personas, temerario ausu, & sacrilego falsi crimine violentas manus, sicut Scripturæ S. sepius, ita Symbolo Apostolico intulit, pro *Catholicam* substituens *Christianam*, ita ut hodie dum Lutherani Symbolum corruptum recitent hoc modo: Ein heilige Christliche Kirch; quasi verò idem esset *Christlich* & *Allgemein* / *Christiana* Ecclesie dicuntur omnes, quæ confitentur Christum: sed propterea dici non possunt *Catholica*, seu *Universales*, ita ut omni loco, & omni

omni tempore existerint, in doctrina do Monacho se ita decipi sinunt inre
consentientes. O miseris animas, gravissima!
quæ à tam effronte, sacrilego, & perfidi-

ARTICULUS II.

De Nota Antiquitatis.

SUMMARIUM.

1. Ingressus ad notam Antiquitatis.	12. 13. Nec ullo argumento solido in
dubium revocari potest hæc anti-
quitas
2. Quæ triplici Syllogismo absolvetur;	14. Vera Christi Ecclesia debet habere
continuam successionem Episcopo-
rum, præsertim in Cathedra Pe-
tri.
3. Non tamen alio, nisi negativo; quod observabitur etiam deinceps ad impugnandas falsas sectas; facta tamen semper aliqua inde reflexione ad Ecclesiam Romanam.	15. Frivola sunt exceptiones Adversariorum.
4. Vera Christi Ecclesia debet habere doctrinam antiquissimam, ut Scriptura, Symbola, Patres, ratio ipsa demonstrant, & ipsi Lutherani fatentur.	16. Lutherana secta non habet hanc
continuam successionem.
5. Quidquid obganniant alij.	17. 18. Frustra contendunt, hanc suc-
cessionem non requiri.
6. Ecclesia Lutherana non habet doctrinam antiquissimam.	19. Eam tamen habet Ecclesia Roma-
na,
7. 8. Quidquid replicent ejus Sectatores.	20. 21. 22. Frustra oppugnatam à Se-
ctarijs.
9. Non alia Lutherane sectæ competit antiquitas doctrinæ, quam illa, quam habet à Simone Mago, & alijs antiquis hereticis.	23. Vera Christi Ecclesia non potest
habere turpem Auctorem & vi-
tiosam originem.
10. Ecclesia Romana habet legitimam antiquitatem.	24. 25. Lutherana secta habet turpem
Auctorem, vitiosam originem.
11. Quam pro Germania nostra specialiter confirmant, certi Idiotismi, modique loquendi antiquissimi.	26. 27. Non potest hæc labes evitari,
quidquid dicatur.
	28. Econtra Ecclesia Romana immu-
nis est ab hac labe.
	29. Neque Papa est Auctor illius.

Sciendum 1. Sicut ad demonst-
randam nobilitatem suam illustrius ar-
R. P. Pichler Theol. Polemica.

gumentum non habent Mundi Princi-
pes, quam si retrogradiendo longis-
sima

Cc 2 luma